

UAB „JONAVOS AUTOBUSAI“ 2023-2025 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Programos tikslas – nustatyti pagrindinius kovos su korupcija Bendrovėje tikslus ir uždavinius, korupcijos prevencijos subjektus, jų teises ir pareigas korupcijos prevencijos srityje, vienyti Įmonės struktūrinių padalinių - jos darbuotojų pastangas įgyvendinant korupcijos prevenciją. Siekti aktyvinti visuomenės paramą įgyvendinant numatytas kovos su korupcija priemones. Skatinti Bendrovės darbuotojų bei visuomenės nepakantumą korupcijai.

1.2. UAB „Jonavos autobusai“ (toliau – Bendrovė) 2023-2025 metų korupcijos prevencijos programa (toliau - Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015-2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. IX-1537, 2020 m. lapkričio 4 d. Vyriausybė nutarimu Nr.1232 patvirtintu šios programos įgyvendinimo 2020-2022 metų tarpinstituciniu veiklos planu, Padalinių ir asmenų, valstybės ar savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.

1.3. Šioje programoje vartojamos sąvokos taip, kaip apibrėžiamos 2 punkte nurodytuose teisės aktuose.

1.4. Programa skirta korupcijos prevencijai UAB „Jonavos autobusai“ užtikrinti, o taip pat Jonavos rajono savivaldybės visuomenei šviesti.

1.5. Programą įgyvendina UAB „Jonavos autobusai“ atsakingi darbuotojai bei direktorius. Programos tikslas – nustatyti pagrindinius kovos su korupcija Bendrovėje tikslus ir uždavinius, vienyti Bendrovės struktūrinių padalinių pastangas įgyvendinant korupcijos prevenciją, skatinti darbuotojų nepakantumą korupcijai.

1.6. Programos veiklos kryptys - korupcijos prevencija ir antikoruacinis švietimas.

1.7. Programa parengta 3 metų laikotarpiui.

1.8. Programa grindžiama korupcijos prevencija, Bendrovės darbuotojų ir visuomenės antikoruaciniu švietimu ir mokymu, siekiant kompleksškai šalinti šio neigiamo socialinio reiškimo priežastis ir sąlygas.

II. BENDROVĖS VEIKLOS SITUACIJOS ANALIZĖ ANTIKORUPCINIŲ POŽIŪRIU

2.1. 2022 m. sausio 25 d. „Transparency International“ (toliau – TI) paskelbė 2020 m. „Korupcijos suvokimo indekso“ (toliau – KSI) rezultatus, kurie parodo, kaip šalyje suvokiama valstybės bei savivaldybių tarnautojų ir politikų korupcija (matuojama 100 balų skale: 100 balų žymi labai skaidrią valstybę, 0 – labai korumpuotą). Lietuvos balas išlieka nepakitęs. Lietuvai skirti 60 balų iš 100 galimų ir 35 vieta 180 šalių sąrašė. Lietuva užima 14 vietą tarp Europos Sąjungos (ES) valstybių.

2.2. Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) inicijuoto tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2021“ duomenimis, korupcijos, kaip aktualios problemos vertinimas Lietuvoje pastaruosius metus reikšmingai nesikeičia. Tarp Lietuvos gyventojams aktualių problemų korupcija užima 4-ą vietą po mažų atlyginimų, kylančių kainų ir sveikatos apsaugos problemų. Per pastaruosius 12 mėnesių kyši nurodė davę 10 proc. gyventojų, 5 proc. verslo įmonių vadovų ir 2 proc. valstybės tarnautojų. Lyginant su 2020 m. situacija reikšmingai nepasikeitė. Per metus 6 proc. sumažėjo gyventojų,

teigiančių, kad kyšis padeda spręsti problemas, tačiau jų dalis išlieka pakankamai didelė (65 proc.). Antikorupcinis potencialas vis dar yra vienas pagrindinių iššūkių. Sveikatos apsaugos sektorius išlieka sritimi, kurioje gyventojai dažniausiai susiduria su kyšio prievartavimo ir davimo rizika, taip pat pastaraisiais metais buvo stebimas korupcinės patirties didėjimas. 2021 m. gyventojų ir įmonių vadovų nuomone, labiausiai korumpuotos institucijos yra Sveikatos apsaugos ministeriją ir gydymo įstaigas, Energetikos ministeriją ir Žemės ūkio ministeriją bei joms pavaldžios įstaigos, teismai, Seimas, savivaldybės, partijos. Iš visų ministerijų labiausiai pablogėjo energetikos sektoriaus vertinimas. Valstybės tarnautojų vertinimu, į korumpuočiausių institucijų penketuką patenka ir žiniasklaida, ji įvertinta prasčiau nei partijos – žiniasklaidos vertinimas prastėja antrus metus iš eilės. Perpus sumažėjo įmonių vadovų, vertinančių korupciją, kaip labai rimtą problemą plėtojant verslą Lietuvoje. Nors pusė Lietuvos gyventojų ir beveik trys ketvirtadaliai įmonių vadovų žino, kur galima kreiptis, norint pranešti apie korupciją, tik vienas iš penkių gyventojų ir vienas iš keturių įmonių vadovų nurodė, kad tai darytų. Dėl efektyviausių korupcijos mažinimo priemonių tikslinių grupių nuomonės buvo tokios: gyventojai pirmoje vietoje minėjo bausmių griežtinimą – 44 %, įmonių vadovai nurodė tą patį – 45 %, o valstybės tarnautojai siūlė kelti valstybės tarnyboje dirbančių asmenų atlyginimus – 39 %, kelti visuomenės moralę – 38%.

Atkreiptinas dėmesys į tai, jog keleivių vežimo autobusais įmonės šiame tyrime neminimos, todėl darytina išvada, kad Bendrovė Jonavos rajono savivaldybėje nepriskirtina prie didžiausią riziką korupcijos prevencijai keliančių įmonių.

2.3. Šia programa Bendrovė siekia prisidėti prie visuomenės narių švietimo antikorupcijos tematika, vykdant savo darbuotojų švietimą ir netoleranciją korupcijai.

2.4. Laisvosios rinkos instituto 2019 metų vertinimu Jonavos rajono savivaldybė užėmė 36-39 vietą tarp mažųjų savivaldybių, šia vieta dalijasi su Anykščių, Ukmergės ir Joniškio r. savivaldybėmis. Gerai įvertintos „Administracijos“ ir „Švietimo“ sritys, prasčiau nei vidutiniškai – „Komunalinių paslaugų“, „Transporto“, „Sveikatos ir socialinės rūpybos“, „Investicijų ir plėtros“, „Biudžeto“ ir „Turto valdymo“ sritys.

Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Bendrovė, kaip Jonavos visuomenės dalis turi prisidėti prie situacijos gerinimo ir siekti patekti tarp geriausiai įvertintų sričių.

2.5. Apibendrinant laikytina, jog Bendrovė, antikorupciniu požiūriu nepatenka į didelę grėsmę skaidrumui keliančias įstaigas, t. y. Bendrovėje vykdoma veikla gyventojams ir darbuotojams nesukelia minčių apie korupciją, tačiau, Bendrovė, kaip atsakinga Jonavos rajono savivaldybės įmonė, turi prisidėti prie savivaldybės kovos su korupcija bei savivaldybės turto valdymo, imdamasi iniciatyvų, kurių pagrindu gerėtų ir skaidrėtų ne tik Bendrovės turto valdymas, jo apskaitos ir naudojimo principai, bet būtų gerinamas ir visos Savivaldybės įvaizdis bei kuriama teigiama aplinka investuotojams. Kartu Bendrovė turi imtis švietimo iniciatyvų siekiant prisidėti prie savivaldybės skaidrumo, gyventojų korupcijos prevencijos suvokimo ir žinių gerinimo.

2.6. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Bendrovės 2020-2022 m. korupcijos prevencijos programa ir jos įgyvendinimo priemonių planu įgyvendintos šios kovos su korupcija programos priemonės:

2.6.1. nuolat skelbta informacija Bendrovės internetiniame puslapyje;

2.6.2. organizuoti mokymai antikorupcine ir viešųjų pirkimų bei privačių interesų derinimo tematika Bendrovės darbuotojams;

2.6.3. Bendrovės internetiniame puslapyje viešai skelbiami ir atnaujinami viešųjų pirkimų planai;

2.6.4. peržiūrėti ir antikorupciniu požiūriu vertinti Bendrovės direktoriaus įsakymai, darbuotojų pareiginiai nuostatai, tvarkos ir kt.;

2.6.5. paskirtas atsakingas asmuo už korupcijos prevenciją;

2.6.6. patvirtinta dovanų politika;

2.7.7. patvirtintas darbuotojų etikos kodeksas ir kt.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

- 3.1. Pirmasis tikslas – nustatyti priežastis korupcijai pasireikšti Bendrovėje bei jas šalinti.
- 3.2. Uždaviniai pirmajam Programos tikslui pasiekti:
 - 3.2.1. užtikrinti, kad Bendrovėje nuolat būtų paskirti asmenys, atsakingi už korupcijos prevenciją;
 - 3.2.2. užtikrinti veiksmingą, kryptingą ir ilgalaikį korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą bei kontrolę;
- 3.3. Antrasis tikslas – siekti didesnio Bendrovės veiklos sprendimų ir procedūrų skaidrumo, viešumo, atskaitingumo visuomenei, didesnio darbuotojų atsparumo korupcijai.
- 3.4. Uždaviniai antrajam Programos tikslui pasiekti:
 - 3.4.1. gerinti paslaugų teikimo kokybę, didinti sprendimų ir procedūrų skaidrumą, viešumą ir atskaitingumą visuomenei, didinti ir formuoti darbuotojų nepakantumą korupcijai;
 - 3.4.2. siekti, kad Bendrovėje būtų vykdoma viešųjų ir privačių interesų derinimo prevencija.
- 3.5. Trečiasis tikslas – supažindinti visuomenę ir Bendrovės darbuotojus su korupcijos keliamu pavojumi, skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms.
- 3.6. Uždaviniai trečiajam Programos tikslui įgyvendinti:
 - 3.6.1. pasiekti, kad Bendrovėje būtų galimybė informuoti apie korupcinio pobūdžio pažeidimus;
 - 3.6.2. didinti ir formuoti visuomenės bei Bendrovės darbuotojų nepakantumą korupcijai ir skatinti juos įsitraukti į antikorpacinę veiklą.
 - 3.6.3. vykdyti antikorpacinį Bendrovės darbuotojų švietimą.

IV. PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJAI

- 4.1. Programos veiksmingumo vertinimo kriterijai:
 - 4.1.1. korupcijos paplitimo mažėjimas Bendrovėje;
 - 4.1.2. didėjantis pasitikėjimas Bendrove.
- 4.2. Programos uždavinių bendrieji vertinimo kriterijai:
 - 4.2.1. Kokybiniai:
 - 4.2.1.1. Korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo ataskaitos parengtos ir perduotos Jonavos r. savivaldybei laiku;
 - 4.2.1.2. Darbuotojų kvalifikacijos ir specialiųjų žinių korupcijos prevencijos tematika lygio augimas;
 - 4.2.1.3. Bendrovės veiklos skaidrinimas priimant aiškias pareigas ir atsakomybę darbuotojams nustatančius teisės aktus, tvarkas.
 - 4.2.2. Kiekybiniai:
 - 4.2.2.1. priimtų ir paskelbtų dokumentų skaičius;
 - 4.2.2.2. surengtų mokymų antikorpacine tematika skaičius;
 - 4.2.2.3. Bendrovės interneto svetainėje paskelbtos teisės aktuose nustatytos informacijos kiekis, viešųjų pirkimų planai;
 - 4.2.2.4. atnaujintų programų skaičius;
 - 4.2.2.5. suorganizuotų mokymų skaičius;
 - 4.2.2.6. bendrovės darbuotojų, įgijusių specializuotų žinių, skaičius.
- 4.3. Įgyvendinimo vertinimo kriterijai atsižvelgiant į numatytas priemones gali būti keičiami, remiantis Bendrovės 2023-2025 m. korupcijos prevencijos programoje numatytais vertinimo kriterijais, apimant visapusišką jų įgyvendinimą.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS, ATSKAITOMYBĖ, KONTROLĖ, KEITIMAS, PILDYMAS IR ATNAUJINIMAS

- 5.1. Programai įgyvendinti sudaromas Programos įgyvendinimo priemonių planas, kurį tvirtina Bendrovės direktorius, o jį vykdo plane nurodyti atsakingi asmenys.
- 5.2. Plane nurodytų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių įvykdymo laikotarpis sutampa su programos įgyvendinimo pradžia ir pabaiga.

VI. PROGRAMOS FINANSAVIMAS

6.1. Ši programa finansuojama iš Bendrovės lėšų.

6.2. Prireikus atskiroms korupcijos prevencijos priemonėms įgyvendinti gali būti numatytas papildomas finansavimas arba naudojamosi valstybės įstaigų ir institucijų teikiamomis nemokamomis mokymų antikorupcine tematika paslaugomis.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

7.1. Ši Programa įsigalioja kitą dieną po paskelbimo Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Programa skelbiama Bendrovės interneto tinklapyje.

7.2. Už šios Programos įgyvendinimą paskirti asmenys, nesilaikantys šioje Programoje nustatytų reikalavimų, atsako pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.
